

Ochutnávka velké jezerní smyčky

text Slávka Chrpová **foto** autorka a Alexej Taukachou

Nápad spojit ta největší korutanská jezera v jeden celek vznikl asi před několika lety. Celkem dvacet jezer je navlečeno jako korálky, které jsou spojeny cyklostezkami nebo malými silničkami. Jde o dva okruhy, které se spojují blízko Villachu a tvoří tak ležatou osmičku. Okruh je značený jako Seenschleife, tedy jezerní smyčka. My jsme si jeli ochutnat jeho levou část a počkali jsme si na pěkné červnové počasí, abychom si tu jezerní atmosféru užili opravdu se vším všudy.

Západní část jezerní smyčky spojuje jezera Ossiacher See, Ahrntaler See, Brennersee, Millstätter See, Weissensee, Pressberger See a Faaker See. Celkem jsme tedy objeli na kole sedm z dvaceti jezer. Jejich břehy jsou navíc o dost méně zastavěné než například v případě Wörthersee u hlavního města Korutan. Dle našeho prvního pohledu do mapy se nám také zdálo, že stezka nejspíše povede v blízkosti vody. Což se z větší části potvrdilo. Některá pobřeží jezer jsou

tady v ochranné zóně, a není zde tedy možná výstavba. To jsme při přípravě trasy hodně preferovali, protože známe cesty například v Nice, kdy jste sice u moře, ale to je tak zastavěné hotely, že moře vidíte, až když vyjedete po silnici vysoko nad něj nebo z přeplněné Promenády Angličanů.

K návštěvě jezer nás také zlákal zpráva o kvalitě vody v jezerech. Při cestě z Itálie jsme loni navštívili jezero Mondsee v blízkosti Solné komory a byli jsme v tomto ohle-

du velmi zklamáni. Jezero bylo poměrně špinavé, pláže přeplněné lidmi i odpady. V Korutanech si na kvalitě vody velmi zakládají a parametry se stále přeměřují. Panují tu přísné podmínky pro zemědělce, pro kanalizaci, pro rybolov. V Korutanech je zakázáno používat pesticidy, které by se dostávaly do jezera následkem dešťů, k chytání ryb se nesmí používat návnada, lidé nesmějí krmit ryby či ptáky. Nedopalky a odpady si každý musí odnést. Jen tak je možné

dosáhnout průzračnosti vody, která je například v jezeře Weissensee až 12,5 metru, v Millstätter See pak 11,5 metru. Díky tomu se pak v jezeře netvoří řasy.

A jaká byla naše zkušenost? Jezera jsou opravdu tak tyrkysová a průzračná, jak ukazují reklamní letáky a fotky. Ostatně nedávno na svém instagramovém účtu zveřejnil známý britský zpěvák Robbie Williams podvodní video, v němž si plave v dokonale čisté vodě v jezeře Wörthersee. Jedinou chybou na celé kráse je to, že česká představa o jízdě kolem takových jezer je, že budeme moci vstoupit do jejich vod téměř všude, kde budeme chtít. To bohužel v Rakousku takto nefunguje, a i když jsou břehy jezer nezastavěné, jsou většinou v soukromých rukou. To s sebou nese i výhody, že je vše perfektně upravené, bez odpadků, se sestříhanými trávníky, ale také jsou tu závary a nápisy Privatbesitz. Abyste jako naši kamarádi nebyli rozčarováni a netrávili čas hledáním volně přístupných míst a pláží, uvádíme v infobloku QR kód na stránku s mapou, kde jsou jasně viditelné free vstupy do vody, zároveň na ně v textu také upozorňujeme.

Trasu jsme si rozdělili do čtyř etap. Moc rádi bychom se ale někdy v budoucnu vrátili k jezeře Weissensee, které se nám ze všech líbilo nejvíce, je také z těch sedmi nejdvočejších. Okolní kopce nejsou u tohoto jezera tak strmé a dají se tu v jejich stránkách natočit další kilometry se senzačně panoramatickými výhledy.

KDE SE TĚŽILY GRANÁTY TRASA VILLACH – SEEBODEN

Délka trasy 61 km

Naši tour kolem jezer jsme započali ve Villachu. Druhé největší město Korutan jsme si prošli už v minulých letech, když jsme projížděli korutanskou část Drávské stezky. Jen zopakují, že Villach se nachá-

zí na soutoku zmíněné Drávy a řeky Gail. Těpnu vnitřního města tvoří Hauptplatz, což je taková rozšířená promenádní ulice, na níž za řekou navazuje Nikolaiplatz, odkud jsme startovali. Přímo v centru ale nenajdete žádné značení korutanského jezerního okruhu. Jednak je to nový produkt a jednak to není ani potřeba. Stačí se zde napojit na některou ze značených stezek vedoucích na sever, tady konkrétně podél potoka Seebach, který vytéká z Ossiacher See. My jsme se začali držet stezky R2, která se nachází nedaleko hlavního nádraží.

Poté, co jsme projeli čtvrtí Landskron, jež byla připojena k Villachu až v roce 1973, jsme si po pravé ruce všimli vysoko nad řekou stejnojmenného hradu. Vidina širokých rozhledů především na jezero nás zlákala natolik, že jsme se rozhodli těch 150 výškových metrů zdolat hned na úvod této etapy. Ke hradu je ale nutno vyjet od jihu. Silnice na severu je určena jen pro ta auta, co zaplatí. Pro cyklisty není vjezd z nepočetných důvodů povolen, a to ani směrem dolů. Poměrně spletitými cestami jsme se dostali na horní parkoviště, kde bylo stejně nutné kolo uzamknout a k hradu vyjít kousek po svých. Největší atrakcí pro nás byl výhled na Ossiacher See a okolní kopce, a také především do zpočátku širokého údolí říčky Treffner Bach, kudy vede jezerní trasa. Samotný hrad je poměrně navštěvovaná ruinička, kam provozovatelé lákají hlavně hosty na ukázky letu orlů v aréně a na zoo areál se 180 makaky – s korutanskou kartou jsou oba výletní cíle zdarma.

My jsme bohužel ani na jednu atrakci nezašli, neb jsme byli na počátku trasy a čekalo nás ještě mnoho kilometrů. Tím, že jsme se zdrželi na hradě, neobjížděli jsme samotné Ossiacher See, což může být pro rodinku klidně výlet na celý den. Trasa kolem jezera totiž měří asi 28 kilometrů. Po celé délce jezera vede cyklostezka, bohužel ne přímo podél vody, takže na jezero vidíte

jen v menší části trasy. Z té větší je jezero zastavěno. U jezera je pár míst, kde je možné se vykoupat zdarma. Odkaz na tuto místu uvádíme v info bloku.

Cyklostezka údolím potoka Treffner Bach vede od jezera podél políček, kde jsme na jednom z nich narazili na jahodovou plantáž. Pár těchto sladkých plodů jsme si na osvěžení zakoupili. Cesta po stezce ubíhala bez problémů, ale za Treffnerem už není samostatná stezka, ale musí se jet po silnici. Naše kola se zastavila až u Pilzmuseum, tedy muzea hub. Trošku jsme byli skeptičtí, jak bude muzeum pojato, ale byli jsme překvapeni. Líbily se nám interaktivní poznávací huby, kde jsme si prakticky vyzkoušeli, zda poznáme jedlé od jedovatých. Ale ještě více nás zaujaly různě zvětšené modely hub. Díky 10, 350 a 3500násobnému zvětšení houby, respektive jejich částí, například rourek, jsme si perfektně představili, jak to uvnitř hub vypadá. Jediné muzeum hub v Rakousku a také s nejvíce exponáty v Evropě vzniklo díky místním nadšencům, kteří většinu hub sami vymodelovali. S korutanskou kartou jsme měli navíc vstup zdarma.

Díky krátké „KPČ“ (kulturně poznávací činnosti) jsme si odpočinuli a pokračovali údolím. Po devíti kilometrech jsme konečně dojezdi k jezeru Afritzer See, na jehož obou koncích jsou volně přístupné pláže. Počasí bylo ten den ale spíš na dlouhý dres, takže jsme se do průzračných vod jezera nepustili a pokračovali k menšímu Brennsee, na jehož severovýchodní okraji je zbudované parádní zázemí nejen pro cyklisty. Název biker-lounge ale napovídá, že právě především pro ně je tu zdarma převlékárna, zamykací skříňky, posezení, ale i nabíječka pro elektrokolisty. Kromě toho za parádně střešený trávník a přívětivý volný vstup do vody dáváme tomuto místu velký palec nahoru. Ve Feld am See je také příležitost se občerstvit, my jsme zvolili doporučený Landhotel Lindenhof. A nebyli jsme tu jediní cyklisté, evidentně jde o oblíbené zastavení.

Naším dalším cílem byl Radentheim, který se proslavil v minulosti těžbou granátů. Tu připomíná velmi pěkné muzeum Granatium. Jsem moc ráda, když kdekoli ve světě najdu českou stopu, a tady je opravdu velká. Zde vytěžené granáty se posílaly na

zpracování do českých dílen, protože místní brusiči nebyli tak zruční jako ti naši. Více o Granatium najdete v samostatném bloku.

K jezeru Millstätter See se dojezdi z Radentheimu už po samostatné cyklostezce. Jezero je 11 kilometrů dlouhé a lze ho objezdit z obou stran. My jsme si vybrali jeho jižní část, kde není téměř žádná zástavba. Pobřeží je tu divočejší díky tomu, že bylo v roce 1970 vyhlášeno chráněným územím. Také se tu dají najít dva volné přístupy s plážemi k jezeru. Název jezera pochází podle legendy z latinského výrazu mille statuae (tisíc soch), protože vévoda Domicián Korutanský po svém přijetí křesťanství nechal do jezera naházet velké množství soch pohanských bohů. Jedná se o nejhlubší jezero v Korutanech. Okolní horské vrcholy přesahují dva tisíce metrů a chrání jezero před chladnými větry, proto je teplota vody relativně vysoká a v létě dosahuje až 25/26 °C.

Naši první etapu jsme zakončili v Seebodenu, kde jsme po této etapě nemohli odolat místní gastronomii a okusili jsme rybu ze zdejších čistých vod, lososovitého síha.

MUZEUM GRANATIUM

Expozice Laufenberského granátu má několik částí. V prvním patře najdete historii těžby granátů, surovou horninu s granáty, a to nejen z Radentheimu, ale také z dalších částí světa, například z Mexika nebo Pákistánu. Dále historickou českou brusírnu, náhrdelníky z římské i středověké doby, naučné tabule, jak granáty před miliony let vznikaly, ale také o těžbě magnetitu, která tu zde stále ve velkém probíhá. V dolní části se nachází štola, kterou je možné si projít bez průvodce. Třetí část je interaktivní. Vyfasujete kladívko a helmu a můžete si zkusit nějaký ten granátek z kamene vyrubát. Musím říct, že je to poměrně náročné, a moc mi to nešlo. Většinou jsem granátek spíše rozbila, proto jsem ocenila síkovnost těch, kteří granáty z měkkých hornin získávají. Granáty v Radentheimu jsou také o pár milimetrů větší než ty české. Poslední částí muzea je obchůdek, kudy musíte projít, abyste se dostali ven. Mužům, kteří navštíví muzeum s partnerkou, doporučuji schovat si peněženku hodně hluboko, nebo si do ní pak hodně hluboko budou muset sáhnout... Granátky jsou tu totiž velmi pěkně zpracované do šperků a ženských srdce při pohledu na to, jak by je pak krásněly, hodně zaplesá. Více na www.granatium.at.

ATRAKTIVNÍ WEISSENSEE TRASA WEISSENSEE – HERMAGOR

Délka trasy 34 km

Jezero Weissensee má dva primáty – je nejvýše položeným ze všech korutanských jezer a dle každoročního měření kvality vody je také nejčistší. My jsme se ale do výšky 930 metrů, ve které se jezero nachází, nedostali na kole, ale přijali jsme pozvání korutanských přátel a nechali se dovést do přístavu na úplně východním cípu jezera s koly autem. Přátelé nám chtěli totiž ukázat jeho jihovýchodní pobřeží, které má charakter norských fjordů a nejde pěšky obejít.

Jedinou možností je plavba lodí, kterou tu provozují už přes sto let rodiny Müller a Winkler. Od roku 2014 používá rodina Müller hybridní dieselelektrickou loď, která byla první tohoto druhu v Rakousku. Alpenperle nemá žádný problém vzít na palubu kola, a že jich s námi nastupovalo nejméně deset...

Než dojezdi ke kotvišti Ronacherfels, staví loď na dalších dvou menších přístavištích. Od stejnojmenného hotýlku už je možné pokračovat na kole až do Techendorfu. Ty čtyři kilometry do této obce jsou ty nejkrásnější z celého pobřeží ostatních jezer. Stezka vede těsně vedle jezera a z druhé strany jí lemují louky. Výhledy na jezero jsou velmi panoramatické.

Samotné trasy kolem Weissensee by vedly na samostatný článek. Nad oběma bře-

hy se tyčí pohoří Gailtaler Alpen s mnoha cestami vhodnými pro cyklisty. My jsme dali alespoň malou ochutnávku. Díky úspore času jsme vyjeli na horu Naggl Alm lanovkou, ale dá se na ni vyjet i po lesní cestě s rozumným sklonem. Na vrcholu se nachází chata. Ta je cílem mnoha pěších i cyklistů, kteří zde naleznou skvělé občerstvení z místních lokálních zdrojů. Po malé projížďce kolem vrcholu jsme této možnosti využili také.

Dolů se lze spustit po několika trailech, ale i po široké cestě, a to buď do Techendorfu nebo delší oklikou do Nagglu. Obě trasy se pak dají spojit do jednoho velkého okruhu. My jsme zvolili kratší variantu pod lanovkou do Techendorfu s parádními výhledy na jezero. Konečně totiž bylo počasí na koupání, a tak jsme toho chtěli využít. U Weissensee na jižním břehu jsou minimálně dva volné vstupy do jezera. Jsou dobře označeny symbolem pláže i v mapy.cz. Jde ale jen o malinké plážičky.

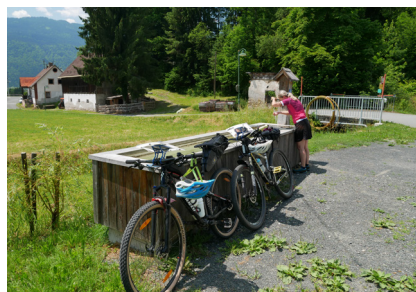
Voda v jezere byla příjemně chladivá, ale ne ledová, jak bychom čekali od jezera v takové výšce. Tím je toto jezero také ojedinělé. V létě dosahuje až 24 °C.

Po příjemném zchlazení jsme se vydali na další kilometry, nejprve dále podél jezera na západ, ale pak už jsme naše kola stočili do kopců. Konkrétně jsme vyjeli na Kreuzbergssattel. Tady už jsme našli zřetelné značení Seenschleife, tedy jezerní smyčky. Ze sedla Kreuzbergssattel jsme se pus-

tili po stále dobře značené trase, jen lesní cesta tu byla poměrně příkrá. Ale dá se bez problémů pro méně technicky zdatné objet po silnici, která ústí stejně jako stezka ve Weißbriachu. Dále trasa pokračuje velmi krásným údolím říčky Gössering mezi loukami a políčky. Tato část trasy byla cyklisticky velmi atraktivní. My jsme se v Jadersdorfu odchýlili od značené cyklotrasy, která vede po silnici, a pokračovali po pravém břehu říčky. Trošku jsme se obávali, jestli nenařazíme na nějaký terénní problém, ale zbytečně. Cesta byla sjízdná až do Hermagoru a navíc meandrovala podél potůčku, což bylo v docela teplém dni velmi osvěžující.

Naše kola skončila svoji denní pouť u zámečku Lerchenhof, který je současně i hotelem s restaurací. Zámeček, který byl původně postaven jako sídlo pro mladého průmyslníka Julia Emanuela Wodleyho, vlastní skoro 150 let rodina Steinwender. Objekt je od roku 2015 zakládajícím a velmi aktivním členem slow food hnutí. V průvodu slow food získala rodina několikrát 4,5 z pěti šneků, tedy ta nejvyšší ocenění. Většinu produktů si vyrobit sama na svých polích a chovech (navíc je certifikovaným výrobcem gailtalského špeku). Má dokonce svoji vlastní vodní elektrárnu a zakládá si na myšlenku udržitelnosti, využívání regionálních produktů a tím i nulového kilometru. S takovou reklamou se pozvání na ochutnávku odolává velmi těžce...

PRAKTICKÉ INFORMACE

sezona od května do října
doporučené mapy Kärnten Seen-Schleife z edice Bikeline 1:50 000
GPX soubory k trasám,
obtížnost, kilometrůž
i povrchy

doprava
vlakem – www.oebb.at rakouské dráhy
lodě po jezere Weisensee – www.weisenseeschiffahrt.at, www.weisenseeschiffahrt.at
vzdálenost lokality z ČR (z Prahy) 520 km
webové stránky www.korutany.com/cyklo, www.granatium.at – stránky muzea, www.pilzmuseum.at – muzeum hub, www.adlerflugschau.com – aréna s orly, www.affenberg.com – zoo s makaky
Možnost rezervace pausalních balíčku s ubytováním, transfery a prevozem zavazadel
informace www.korutany.com/cyklo
ubytování www.moserhof.com, lerchenhof.at, www.hotel-pirker.at, www.hotelmosser.at

ÚDOLÍM GAILU
TRASA HERMAGOR – FAAK
AM SEE

Délka trasy 63 km

Potok Gössering se vlévá nedaleko Hermagoru do většího Gailu, podél něho vede od Görtschachu další část korutanského jezerního okruhu. Před tím ale trasa směřuje k jezernímu ledovcovému klenotu Pressegger See. To je nejměličí ze všech korutanských jezer. Jeho hloubka dosahuje jen 3,4 metru. Což přispívá k tomu, že se také nejsnadněji prohřeje. Voda dosahuje v létě až k 28 °C. K jezeru bohužel není žádný bezplatný přístup, je nutné využít místní plovárny, která ale nabízí veškeré zázemí. Voda zde byla také velmi čistá.

Okolí nabízí třeba i šestikilometrovou procházku rákosím, kterého je kolem jezera nebyvale velké množství. Od Görtschachu jsme vzali směr Gailradweg a jeli po ní sko-

ro padesát kilometrů. Stezka vede střídavě po zpevněných cestách a silničkách, někde i přímo podél řeky, někde prochází různými vesničkami a někde se od řeky odklání k úpatí přírodního parku Dobratsch s ikonickou stejnojmennou horou o výšce 2167 metrů. Kdybyste si chtěli dát trochu do těla, tak z Villachu na ni vede do výšky 1732 metry silnice, která nabízí velkolepé výhledy na město, Karavanky i Julské Alpy.

Řeka Gail je také velmi čistá, a tak nás zlákala k vykoupaní se. Teplota vody byla ale o poznání nižší než v jezerech, navíc byl proud celkem silný. Vyhledat ale nějakou klidnější lagunu nebyl problém.

My jsme si zase v závěru trasy obměnili. Ta oficiální vede z Müllnern přímo k jezeru Faaker See přes městečko Finkenstein. Rozhodli jsme se zajet nejprve k zámečku a posléze hradu Finkenstein. Zámeček je součástí golfového areálu kousek od Göder-

sdorfu. Je tu oblíbená restaurace a kavárna s venkovním posezením. K hradu se musí jak jinak než do kopce, respektive kolem vrchu Kanzianiberg, kde se ve východní části hory přiléhající k silnici nacházejí různé štoly, ale také lezecká zajištěná lezecká oblast s via ferratami.

Výjezd k hradu Altfinkesteinu je pohodový, jen posledních pár set metrů dalo celkem zabrat. Z hradeb jsou pěkné výhledy na jezero Faaker See. Bohužel samotný hrad byl kvůli našemu pozdnímu příjezdu už uzavřen. V létě je zřícenina hradu kulisou Burgareny, amfiteátru s 1150 místy k sezení, využívaného především pro koncerty a festivaly. Vystupoval tu dokonce i Plácido Domingo či José Carreras.

Sjezd k Faaker See byl ten den velkou odměnou stejně jako koupání v něm. Do jezera se vlévá řeka Worounitz, která je hodně vápencová a částečky vápence pak odráže-

jí ode dna světlo v modré barvě. Proto je jezero tak krásně modré. Než jsme ale mohli smočít svá těla, měli jsme problém najít volný vstup k jezeru. Webovou stránku, kde jsou vyznačena místa přístupná k jezerům, jsme obdrželi až později. A tak jsme se zeptali místních. Ti nám nabídli možnost vykoupat se na jejich soukromém mole. Plavání zde bylo skvostné a dalo by se doplavit až k ostrovu, kde je umístěn hotel se starou plovárnou. Ten je stejně jako celé jezero v soukromých rukách. V devatenáctém století patřil knížatům z Lichtenštejna, nyní je jezero i ostrov v držení rodin Catasta a Bucher, ale ty je nechávají přístupné veřejnosti. Naši pouť jsme ukončili v ubytování o padesát výškových metrů výše nad jezerem v osadě Latschach.

NÁVRAT DO VILLACHU
TRASA FAAK AM SEE –
VILLACH

Délka trasy 11 km

Náš plán na čtvrtý den trasy zněl jasně: dojet do Klagenfurtu po trase korutanské jezerní smyčky a odtud popojet vlakem k autu ve Villachu. Předpověď ale radila změnit plány, jinak po obědě zmokneme na kost. Proto jsme z osady Latschach zamířili do Villachu přímo, a to po cyklotrase s názvem Dobrova kolem vrcholů Schwarzkogel a Polana. Vlakem, který je s výletní kartou regionu Villach po celých Korutanech zdarma, jsme se naopak vydali do hlavního města Korutan – Klagenfurtu. Tam jsme měli v úmyslu navštívit park Minimundus, kde jsou zmenšené modely nejznámějších staveb světa. Deštivé počasí nám vůbec neva-

dilo a v pláštěnkách jsme se tu pohodově procházeli. Tu jsme se ocitli pod Eiffelkou, tu v Torontu u CN Tower, tu v Sydney u Opery či v New Yorku u Sochy svobody. Nás nejvíce zaujal potápějící se Titanic, tady je jeho zkáza demonstrována velmi názorně. Některé stavby jsme vůbec neznali. Byla to celkem obohacující tečka za naším výletem.

Mapa s místy,
kde se dá volně
vstoupit
do jezera
a koupat se
bez nutnosti
plátit vstupné

MINIMUNDUS

Jestli nemáte čas a peníze jet na do Indie, Japonska, Guatemaly, Austrálie či Irska, žádný problém, v Minimundus v Klagenfurtu budete na všech místech současně. Hned se ocitnete u Tádž Mahalu, u kostela v San Andrés, u Opera House či kostela svatého Kevina v Glendalough. O mnohých, hlavně islámských stavbách jste určitě ani neslyšeli. Většina staveb je tu ve velikosti 1:25. A tipněte si, kolik takové stavby stojí? Modely jsou tvořeny modeláři v dílnách jak na místě, tak i po celém světě a většinou za použití originálních materiálů, jako je pískovec, lávový čedič nebo mramor. A v tom spočívá ten největší finanční náklad. Ten další v tom, že je zakomponován každý detail – okenice, dekorace, pouliční lampy. Nejdražší model baziliky svatého Petra, který je vyroben převážně z původního travertinu, stál 730 000 eur. A stavba trvala šest let. Nejvyšším modelem je CN Tower s 23 metry, jenž váží 20 tun!

Mezi stavbami také jezdí vlaky a plují lodě. Průměrný vlak najezdí po parku ročně asi 5000 kilometrů. Z plavidel zde můžete vidět repliku lodi Queen Mary nebo Titanic. Park Minimundus se rozkládá na ploše 26 000 m² a najdete tu 159 staveb ze 45 zemí světa. Nejvíce staveb pochází z Rakouska a Německa. Česko reprezentuje Staroměstská radnice s orlojem v Praze. Více na www.minimundus.at.

